

Kopier og send videre ! La iallfall dette
eksemplaret gå videre og stadig videre !

T I D E N S T E G N

Nr. 1

Grunnlagt av O. Thomassen.

23. januar 1942.

GODT NYTT ÅR !

Vi kommer sent på det nye året, vi hadde lang - nødvendig - juleferie men her er vi igjen og vi skal gjøre hvad vi kan for å gi våre lesere en saklig og nøktern nyhetstjeneste i 1942. Under vårt gamle motto "la oss tie sammen og handle sammen" ber vi våre lesere sammen med oss ta ansvar for at det norske folk samlet går inn for å vinne friheten tilbake, koste hvad det koste vil.

Det hev me lært er möda værdt :
Å stri for det som var oss kjært !
Og mann for mann me segja kan,
Me elsker dette land.

So lang ei tid, so lang ei strid,
Og endå lenger skal den bli,
Men uredt stend i by og grend
Ei vakt av norske menn.

Arne Garborg.

HVAD DE DÖDSDÖMTE LÄRER OSS.

Först lærer de oss at det værste som kan hende et menneske ikke er døden, men at han svikter sin plikt. Alle de som er blitt skutt har gått i døden uten klage eller frykt, men tvert imot fyllt av håb. En time før eksekusjonen gikk de siste 11 dødsdømte til skriftemål og til alters i fengselskirken nede på Akershus. Alle var preget av tro og tillitsfullhet, og var glad over at de hadde gjort sin plikt mot Gud, konge og fedreland.

Dernest lærer de oss ikke å hate. De ønsket ikke hevn, men rettferdighet. En av dem sa til sine slektninger like før han blev ført bort: Hat ikke, men bygg Norge i kjærlighet.

Endelig lærer de oss - og det er det viktigste - at det er også vår plikt å sette livet inn. Våre soldater i England og våre allierte gjør det. Disse dødsdømte og mange, mange andre gjør det. Våre fiender gjør det også, ja endog de som reiser til den norske legion gjør det. Da går det ikke an at vi sitter hjemme og venter på at det skal komme noen over Nordsjøen og befri oss. Norge blir aldri mer et fritt land, om ikke vi her hjemme også er villig til å sette livet inn. Hver må gjøre sin innsats og ta en hvilken som helst risiko som er nødvendig, om det kan koste stilling eller frihet eller livet.

De som blir skutt dør for oss og istedet for oss. Deres innsats viser oss veien. Deres død roper på oss, at vi fyller rekkene bak dem.

Vi lyser fred over deres minne.

Vend.

KIRKENS STILLING I TYSKLAND IDAG.

Biskop Wurm av Württemberg har holdt en veldig tale ved et kirke møte i Tyskland, hvor han sier klart fra om nazistenes antikirkelige politikk. De har avskaffet religionsundervisningen. De har utkaldt 60% av prestene til militærtjeneste. De har beslaglagt kirkelige eiendommer. De legger på alle måter hindringer i veien for kirkens arbeid, og har blandt annet nektet alle andakter, ja endog koralmusikk, på offentlige sykehus. "Jeg vilde ønske", sier biskopen mot slutten av sin preken, "at jeg i den vanskelige stilling som vårt land er i idag, kunde be dere ha tillit til ledelsen. Men jeg kan ikke."

NAZISTISK ERKEBISKOP I NORGE.

Sogneprest Beronka fra Hurum planlegger for tiden en reise til Finnland. Meningen er blandt annet å få den finske erkebiskop Kailas ja til å medvirke ved ordinasjonen av en ny nazistisk erkebiskop her hjemme. Han skal komme etter biskop Stören i Trondheim, som tar avskjed til sommeren. Finnene kommer sikkert til å si nei.

Som vår første erkebiskop er utsett sogneprest til Grönland menighet i Oslo, Lars Frøyland. Han er grovstripet, men ikke medlem av partiet, så de tror vel det er lettere å svelge ham enn en av de prester som er medlemmer.

HURTIGUTDANNELSE AV NAZISTISKE LÆRERE.

Som bekjent har N.S. satt igang såkalte hurtigkurser til utdanning av nazistiske "lærere". Kursene skal vare tre måneder, slik at tre kull skulde være utdannet innen høsten. Til sommeren skulde så tomme skruen settes på lærerne. De som ikke vilde svørge til den nye tid, skulde avsettes og erstattes med de hurtigutdannede. Adskillig interesse krytter sig derfor til disse kursene. De første åpnes i disse dager. N.S. hadde håpet på 500 deltagere. Efter sikkert forlydende har det meldt sig 50 !

Det er idag mer enn noengang påkrevet at hjemmene støtter op om lærerne. Våre lærere fortjener det. Og det aktive samarbeide hjemmene - skolen på demokratisk-kristent grunnlag vil i høieste grad underbygge motstanden mot forsøkene på å nazifisere våre skolebarn.

FRIVILLIG SKAL DET VÆRE.

N.S. har bestemt at alle statens embeds- og tjenestemenn skal være tvungne medlemmer av statens yrkesgruppe. Torboven har imidlertid foreslått at alle statens folk skal melde sig frivillig inn i N.S. De som ikke gjør det, skal avskjediges og fengsles.

Dette er hvad man forstår ved "frivillig" efter rettskrivningen av 1941 !

OTTAWA-KONFERANSEN.

Det har vært fremsatt mange gjetninger om hovedformålet med Churchills reise til Amerika. Et telegram til danske aviser løfter litt på sløret. Summen av disse uttalelser er :

Det er lykkes å komme til enighet om at vi skal ta Hitler først.

I samme retning går uttalelser fra Roosevelt, at hjelpen til England og Sovjet-Russland skal fortsette i stigende skala. Roosevelt uttalte : Med den ene hånd skal vi klare Japan. Med den annen skal vi gi stadig øket hjelp til våre forbundsfeller Storbritannien og Sovjet-Russland.

AKTUELL KRIGSBETRAKTNING.

Desember måned bragte en rekke store krigsbegivenheter. I fremtiden vil denne måneden formodentlig bli stående som den måneden da krigen snudde (svarende til august 1918). Det viktigste som hendte var ?

Amerika (og Japan) trådte inn i krigen.

Den tyske retrett begynte i Russland.

Tysk/italiensk nederlag i Nord-Afrika.

Hitler overtok den direkte militære ledelse av den tyske hær.

Dette siste var ikke det ninst viktige. Hva enn de nærmere omstendigheter kan ha vært, så vidner dette ombyttet om en dyptgående krise i den tyske hær. Et slikt skifte i den øverste ledelse midt under en krig er alltid et tegn på at tingene ikke går etter ønske. Vi behøver bare å minne om de tyske hoverende kommentarer da man trodde at Timosjenko, Budjonnij og Vorosjilov var avsatt (hvilket de ikke var).

Det har gått mange rykter i forbindelse med denne Hitlers "maktovertagelse". Men vi tror at den følgende fremstilling ligger sannheten nær :

Allerede i august var den tyske hærledelse klar over at det russiske felttog vilde bli en fiasko. Den meddelte dette til Hitler og gav ham tre måneder til å tilveiebringe en kompromissfred. Men Hitler vilde eller kunde ikke skaffe fred. I oktober forlangte så hærledelsen en "forkortning" av fronten, d.v.s. opgivelse av Norge og Finnland, rømning av Nord-Afrika, opgivelse av Italia undtagen Po-sletten. Hitler nektet å gå med på det, han vilde ikke opgi noe av det han hadde vunnet, og forlangte fortsatt offensiv overalt. Hærledelsen hadde ønsket å stanse ved Smolensk, og hadde utarbeidet et memorandum som skulde forklare dette for det tyske folk : De russiske armeer var nu tilintetgjort, og dermed var den tyske hærs oppgave løst, det hadde ingen hensikt å fortape sig i det uendelige russiske rum, o.s.v. (En del av dette memorandum fikk vi siden i form av pressechef Dietrichs beryktede erklæring i oktober om at nu var Russlands militærmakt knust så den aldri kunde reise sig igjen. Bare oprensning gjensto!) Men Hitler vilde ikke stanse ved Smolensk, han vilde erobre Leningrad, Moskva, Krim, Rostov, Kaukasus - oljen! Hærledelsen gikk nødtvungent med, og 50 divisjoner (900 000 mann) blev overført fra Frankrike, Holland, Belgia og Norge og satt inn i øst, vesentlig mot Leningrad og Moskva. Samtidig rullet fronten videre frem i syd - Krim blev angrepet og man nærmet sig Rostov. Kommandanten på sydfronten var marskalk von Rundstedt. Han bad om forsterkninger, men fikk det svar at han hadde å ta Rostov med de styrker han hadde. Han bad igjen om forsterkninger med den begrunnelse at hans rekognoseringsfly hadde vist ham at Timosjenko samlet en stor hær øst for Rostov. Han fikk atter beskjed om å ta Rostov med de styrker han hadde. Han bad om at angrepet på Krim måtte opgis så han kunde få forsterkninger derfra, men fikk istedet ordre om å sette inn elitedivisjonen "Adolf Hitler". Han svarte: Har allerede satt divisjonen inn en gang. Setter jeg den inn en gang til, eksisterer ikke lenger noen divisjon "Adolf Hitler". Hitler blev meget fornærmet og spurte om han fortsatt ønsket å ta ansvaret for operasjonene. Von Rundstedt svarte nei. En ny general blev tildelt kommandoen. Etter 24 timer frala han sig ansvaret, og blev erstattet med en tredje, som klarte å trenge inn i Rostovs forsteder. Da kom Timosjenkos hær veltende, og tyskerne måtte rømme ut igjen, betydelig fortere enn de hadde trengt inn. Hærledelsen forlangte nu påny en forkortning av fronten - offensivene mot Moskva og Leningrad var imens gått istykker. Hitler nektet. Resultatet blev som vi vet : Hitler mottok generalenes avskjedsansøkninger, og måtte selv overta ledelsen.

Det er ikke bare marskalkene von Rundstedt, von Brauchitsch og von Bock som er blitt avsatt. En rekke andre generaler er også trått tilbake fra sine kommandoer, deriblant general von Falkenhorst og general Dietl. Falkenhorst er nu atter i Norge, han har beholdt

Vend.

kommandoen over styrkene her. Hvem som har overtatt kommandoen i Finland, vites ikke.

Generalenes tanke da de "laget kabinettsspørsmål" var visstnok at Hitler derved skulde bli tvunget til å bøie sig og virkelig forkorte fronten, d.v.s. opgi Norge, Finland, o.s.v. Som vi vet, er dette hittil ikke skjedd. Det vil nu neppe skje frivillig.

Vi husker alle den tyske V-kampanje isommer, med hovedslagordet : Tyskland seirer på alle fronter.

Nylig bragte Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning dagens krigstelegrammer under en seks-spaltet fellesoverskrift :

Tyskland taper på alle fronter !

NORGES SELVSTENDIGHET.

I sin enestående, strålende, geniale og gigantiske tale i Bergen kom Quisling, ved siden av de gamle fraser som forekommer i samtlige hans taler, med en opsiktsvekkende nyhet : Norges selvstendighet er nu praktisk talt fullført ! Og det er jo sant. Norge er nu så fritt som Quisling kan gjøre det. Under budgettbehandlingen ihøst forekom en liten episode som karakteriserer våre uegennyttige og kraftige statsmenn, de såkaldte ministres, makt. Minister Lunde forela Kulturdepartementets budgett for sine tyske kontrollører, og fremholdt i et lengre foredrag at hans departement måtte oprette 13 nye sekretær-stillinger med toppgasje, på grunn av det voldsomme arbeidspresset. En av tyskerne bemerket : "Tretten, det var svært mange; kan De ikke klare Dem med litt færre?", hvorpå Lunde uttalte at han muligens kunde sløife en av stillingene. "Eller tretten", bemerket hans tyske chef tørt, og dermed blev det.

DANSKENE HOLDER MÅL.

Samholdet og innstillingen i Danmark later intet tilbake å ønske på noe hold, undtatt i N.S.-kretse, hvor frafallet er merkbart. Vår redaksjon hadde forleden anledning til å fordype sig i en dansk vittighetsavis, hvor den danske Quisling med sine 2 tilhengere var særlig fornøielig karrikert. Den tyske okkupasjonsmakt har således i Danmark tatt skrittet fullt ut og åpent erkjent den danske nazismes fallitt.

Tilslutningen til antikomminternpakten var et hårdt slag for den danske befolkning, noe i likhet med hvad vi følte da tyskerne vilde tvinge stortingsmennene til å avsette vår konge. Det kom til alvorlige optøier i København med massearrestasjoner og 1 drept.

Scavenius' ulykkelige reise til Antikomminternmötet blev således optakten til en ny nasjonal vekkelser der nede. Og tyskerne raser. Enda et håb som forsvant.

Vi anbefaler forøvrig å lese artikkelen om Danmark i siste nummer av "Monatsheft für Norwegen".

FETT-SITUASJONEN.

Vi har en stakkert stund kunnet glede oss over meierismør i butikkene. Dette betyr dessværre bare at det nu er så godt som slutt på margarinen for en tid. Hvis sildefisket på Vestlandet slår til, kan vi regne med endel sildeolje i april måned, men inntil da kan det bli knapt med råstoff til våre margarinfabrikker. Derfor: Spar på smørret, ta tran, lev fornuftig, tren fornuftig, sov tilstrekkelig.

VÅR MORALSKE KAMP.

Krigen har utvidet sig til verdenskrig. Om kort tid vil det ikke finnes nøytrale stater, alle blir nødt til å velge for eller mot.

Som med statene, så med den enkelte. Også her i Norge, ja ikke minst her.

Norge er i krig med Tyskland. Dette altoverskyggende faktum kan ha tråst litt i bakgrunnen hos den enkelte, som i det daglige sliter med trivielle problemer - mat, lys, ved, tobakk .... Disse glemte vil snart komme til å våkne op, og nok så ublidt. Der er ikke plass for nøytrale i Norge. De som mener sig å være det, de arbeider med eller mot sin vilje på fiendens side.

N.S. har hittil forsøkt å hverve medlemmer mer eller mindre frivillig. Det er blitt en fiasko. Om ikke lenge vil vi se dem begynne med tvang i stor målestokk. De er allerede begynt med sin nye taktikk. De nekter å godta lægers utmelding av den nazifiserte lægeförening. De nekter å godta læreres utmelding av tilsvarende foreninger. Lærerne skal stilles stolen for døren, de skal få valget mellom å gå inn i partiet (muligens avgi en hundsk lojalitetserklæring) eller få avskjed. Studentene skal søkes tvunget inn i nazistiske organisasjoner, og skal derved mot sin vilje innrulleres i nyordningen, o.s.v.

Der finnes den som ikke ønsker å se disse fakta i øinene, folk som har mistet overblikket i dagens små bekymringer eller folk som i all stillhet ikke ønsker å ta den risiko som nu engang følger med dette å være i krig. Disse folkene sier: La oss fremfor alt ikke utfordre! Vi er et okkupert land, og vi må finne oss i litt av hvert. Man kan da ikke forlange av oss at vi skal risikere stillingen? Mot organisert tvang nytter det ikke å protestere. Hva gjør det i grunnen om man melder oss inn i N.S.? Det skjer mot vår vilje, og i vårt hjerte er vi like gode nordmenn. Det kan nu engang ikke nytte å kjenpe våbenløse mot vebnede styrker. O.s.v.

Hertil er å si: All motstand koster. Men den nytter også. Vi er ikke våbenløse. Sanler vi oss, og står vi fast, så er vi 99% av det norske folk. Vi kan med henrykkelse undvære N.S., men N.S. (og tyskerne) kan ikke undvære oss, hvis de skal holde livet i Norge gående.

N.S. må i ren selvopholdelsesdrift, ved hvilke som helst midler, skaffe flere navn i sine medlemsprotokoller. For det første av hensyn til sine tyske herrer, for å vise at de er virksomme tjenere. Men for det annet (og det begynner å bli viktig for dem) må de skaffe så mange navn der at vannet kan bli grumset, linjene utvisket, forat det kan bli vanskeligst mulig å finne de egentlige medlemmene, de virkelige skyldige, på oppgjørets dag. At den dag kommer, begynner flere og flere av N.S. å ane.

Denne plan må vi krysse med alle de midler som står til vår rådighet. Vårt løsen er Samhold og motstand. Jo mere samhold, jo bedre motstand - og jo mindre risiko for den enkelte også.

Men en viss risiko må, bør og skal vi løpe. Er vi ikke villige til det, så har vi tapt på forhånd. For glem ikke det - våre motstandere, de løper risiko. De tyske soldater våger sitt liv - med eller mot sin vilje; men de våger det. Gestapo har sitt liv eller sin fremtid forbrutt hvis de taper. Og våre hjenlige N.S. er som rotten i et hjørne. De følte sig som hevner, herrer og triumfatorer (santidig som de nød å være slaver for sine egne fine herrer). Nu er de angstbitere. Ansikt til ansikt med disse motstandere er vi dømt til å tape, og tape ynkelig, hvis vi ikke selv vil ta noen risiko.

Noen av oss risikerer å tape stillingen en stund, andre kan komme til å sitte inne noen uker eller måneder. Men rundt om i verden våger millioner av mennesker livet for vår felles sak. Så meget dårligere er ikke vi enn dem, at vi skulde opgi kampen fordi vi trues med fengsling eller tap av erhverv.

Vi vet at vår sak vil seire. Og for det endelige resultat spiller

Vend!

det kanskje ikke noen avgjørende rolle hvordan vi her hjemme opfører oss. Men det spiller en avgjørende rolle for oss selv. En ting er å få igjen friheten som en gave fra oven. Nos helt annet er det å kjenpe for den sammen med andre frihetskjemper og få den igjen som resultat av en felles kamp. Et folks fremtid er folkets eget verk. Det gjelder alltid, men mest i folkets sjebnetime. Og nu har vi vår sjebnetime.

Hold sammen! Gjør motstand!

INNSAMLING AV ULLTØI ?

Fra vel underrettet hold meddeles at tyskerne i de siste dager har forsøkt å presse igjennem tvangsinnsamling av ulltøi ved forordning av departementet. Hvis ikke Ravner og hans departement etterkommer den tyske ordre, kan det tenkes at tyskerne selv forordner innsamlingen.

TYSK NERVÖSITET OVER "STRANDHUGGENE".

Landsettingen av norske og britiske tropper på Vågsøy blev en hård påkjenning for de tynnslitte tyske nervene. Cphisselsen var almindelig, og tok flere steder nærmest form av panikk. I Bergen stod i flere dager 4 eskwadroner med dampen oppe, klar til å evakuere det tyske forvaltningsapparat. Det samme var tilfelle i Åndalsnes. I Ålesund gikk den tyske hovedstyrke ombord i en 5000-tonner, som blev senket like etterpå.

I kystbyene blev garnisonene satt i alarmberedskap. Til og med innlandsbyen Kongsvinger merket sterke dønninger efter "strandhugget". Og i Larvik (!) patruljerte soldatene med opplantede bajonetter.

Nervösiteten forundrer oss ikke. I hele höst er Norge systematisk blitt tappet for tyske tropper. Den tyske "omnöbleringstaktikken" med stadige forflytninger av troppene har prøvet å skjule dette for oss. Men nå er ingen lenger i tvil. Fra det ene sted efter det andre meldes det nå "tomme brakker". Alt tyder på at vi blir et "gjestfritt" land om ikke lenge, hvad enten "gjestene" blir jaget ut, eller Östfronten sluker dem.

SENKNINGER AV NORSK TONNASJE.

Vi beklager å måtte meddele våre lesere at "Black Prince" ligger senket i Danzigs indre havn. "Black Watch" flyter frendesløs, men er losji-skib for tyskerne i Finnmarken. De to tidligere Newcastle-båter "Blendheim" og "Basheim" er som bekjent begge senket. Videre vil det være de fleste bekjent at "Kong Ring" blev senket nordpå ved nyttårs-skiftet med 267 tyskere og hele mannskapet undtatt donkeyrannen. 3 malmbåter blev senket i Vestfjorden for ca. 14 dager siden. Det har også vært oplyst at "Nordland" og "Kong Harald" blev senket under engelskmennenes landstigning i Lofoten. Dette er inidtlertid ikke tilfelle, men maskineriet i begge båter blev ödelagt, slik at de ikke vil kunne benyttes til tyske transporter, forhåpentlig så lenge krigen varer. Nordenfjeldske og Bergenske danpskibsselskaper har i det hele tatt ofret en flerhet av sine båter i disse to krigsår.

30000 norske sjöfolk väger daglig livet for oss ! Vi har ikke lov å glemme deres familier som sitter igjen her hjemme !

Vi skal i neste nummer såvidt mulig bringe en oversikt over arrestasjoner i 1942.

LEVE KONG HAAKON OVER ET FRITT NORGE!